

WOERDEN

650 JAAR STAD

WOERDEN
650 JAAR STAD

WWW.WOERDEN650.NL

voorwoord

Voorwoord

Een feest voor en door iedereen. En met een blijvende herinnering voor de toekomst. Dat zijn de belangrijkste uitgangspunten voor de viering van Woerden 650 jaar stadsrechten. Van deze uitgangspunten word ik enthousiast. Ze wekken bij mij hoge verwachtingen. Verwachtingen waaraan we 100% gaan voldoen.

Hoe ik dat zo zeker weet?

In Woerden vinden we dat iedereen mee moet kunnen doen als het gaat om wonen, werken en leven. We doen er met elkaar veel aan om dat doel te verwezenlijken. Dat is niet altijd makkelijk, maar Woerdenaren vinden het wel vanzelfsprekend. Dit is het gevolg van de enorme gemeenschapszin die deze stad kent. In Woerden zorgen we voor elkaar en zijn we betrokken en initiatiefrijk. Ook is het verenigingsleven springlevend. Dit alles leidt tot succesvolle samenwerkingen en bijzondere activiteiten. Allemaal ingrediënten voor een feest voor en door iedereen.

De viering van 650 jaar stadsrechten is aanleiding om vooruit te kijken. Hoe ziet de toekomst van onze stad er uit? Wie willen we zijn? Waar willen we aan werken?

De kracht van Woerden ligt zowel in het doen als in het vooruitzien. Hier wonen doeners die de handen graag uit de mouwen steken en op een eigenwijze manier kansen pakken. Als we daarbij oog houden voor en besef hebben van onze historie, ontwikkelen we een succesvol toekomstgericht beleid. En een blijvende herinnering voor de toekomst.

Ik roep alle inwoners op om ideeën aan te dragen voor de invulling van 2022 en mee te bouwen aan een prachtig feestjaar. Een feestjaar op Woerdense wijze en een feestjaar dat ons wijs maakt op woerden. Ik kijk reikhalzend uit naar alle mooie initiatieven en activiteiten. En naar een onvergetelijk jaar waarin we samen feest vieren in onze bijzondere gemeente die stad en platteland verbindt. Het is voor mij een voorrecht om dat mee te mogen maken.

Victor Molkenboer
burgemeester

BESTUUR

Will Stoof
coördinator en
voorzitter

Bas Kleinveld
communicatie en
secretaris

Hans Cools
penningmeester

Victor Molkenboer
voorzitter comité van
aanbeveling

Inès Wesselingh
ambtelijk
contactpersoon

Angela Koot
cultuur en erfgoed

Gijs Okkerman
evenementen

Peter van Herk
Sponsoring

Brigit Colaris
welzijn, sociaal
maatschappelijk

Frank van der Heijden
sport

Carolien Gerritsen
educatie

leden

introductie bestuur

2022

Woerden 650 jaar stadsrechten

2022: Woerden 650 jaar stadsrechten, een feestjaar voor en door Woerden.

Een Comité van Aanbeveling bestaande uit betrokken Woerdenaren stimuleert de initiatieven, coördineert en verbindt de vele activiteiten om dit een gedenkwaardig jaar voor Woerden en de Woerdenaren te maken.

De leden van het comité en hun aandachtsgebieden zijn: burgemeester Victor Molkenboer (voorzitter), Inès Wesselingh (ambtelijk contactpersoon), Will Stoof (coördinator

Woerden 650 en voorzitter stichtingsbestuur), Angela Koot (Cultuur en Erfgoed), Brigit Colaris (Welzijn, Sociaal Maatschappelijk), Carolien Gerritsen (Educatie), Bas Kleinveld (Communicatie en secretaris bestuur), Frank van der Heijden (Sport), Gijs Okkerman (Evenementen), Hans Cools (Penningmeester bestuur) en Peter van Herk (Sponsoring).

Het comité nodigt alle Woerdenaren uit om mee te denken en te doen: samen maken we er een feestjaar van voor iedereen!

*samen maken we er
een feestjaar van
voor iedereen*

WOERDENWIJS

*In 2022 is het zover.
Dan zijn wij 650 jaar stad.
Dat gaan Wij Woerdenaren
uitbundig vieren.*

Woerden wordt een feeststad.

woerden

wijs

Laurium, Wyrda, Woerden

Als pleisterplaats aan de Oude Rijn is deze drooggevalen plek in dit eeuwenoude riviermoeras van West Europa zeker zo oud als onze jaartelling. Zo stond ooit op deze hoge woerd Castellum Laurum, een grensplaats aan de noordgrens van het Romeinse Rijk. Na de val van dit Rijk is Wyrda altijd bewoond geweest.

Een gemeenschappelijke taak

Op 12 maart 1372 krijgt Woerden haar stadsrechten. Het is omstreeks 1370 wanneer op initiatief van de baljuw van Holland, Willem van Naaldwijk, het plaatsje wordt versterkt met wallen, muren en grachten. De huidige centrumring volgt nagenoeg de vijfhoekige middeleeuwse stadsmuur van toen. Voortaan zou Woerden de toegang tot Holland bewaken en verdedigen tegen indringers vanuit het Sticht van Utrecht dat in de bisschop zijn eigen staatshoofd had. Het bewaren van de vesting is vanaf dat moment de gemeenschappelijke taak van de inwoners, die in ruil voor hun inspanning

van hertog Albrecht van Beieren stadsrechten krijgen. Historicus Nico Plomp schrijft in zijn boek Woerden 600 jaar stad uit 1972: Dat was een belangrijke gebeurtenis... nu werden de Woerdenaren hechter dan ooit tot een gemeenschap aaneengesmeed. Woerdenaren werden de verdedigers van de Hollandse oostgrens.

Sleutel van Holland

Woerden werd in 1575 dik een jaar belegerd door de Spanjaarden en in het rampjaar 1672 geplunderd door de Fransen. Niet lang daarna wordt de vesting Woerden versterkt. De stad krijgt haar singels en wordt onderdeel van de Hollandse waterlinie. Dat maakt Woerden opnieuw tot 'De sleutel van Holland'. Het Kasteel, de Hoge Wal en het deel van de wal waar Molen de Windhond op staat zijn daar zichtbare restanten van. Namen als de Vossenschans, Bastion Willem en Maurits, het Fort Kruiplin, Kruittorenweg, Kazerne, Arsenaal, Exercciterrein en Defensie eiland, verwijzen naar dat defensieve verleden.

*Een gemeenschappelijke
taak*

woerden

wijs

Welvarend Woerden

Woerden is dus een eeuwenoude pleisterplaats en een veilige vesting. En wat is Woerden nog meer nu het haar feestjaar nadert? Woerden is uitgegroeid tot een welvarende stad op de grens van de provincies Zuid-Holland en Utrecht. Een bruisende, gezellige stad om te wonen, te werken en te recreëren. Officieel een Utrechtse gemeente met op haar grondgebied behalve de stad Woerden de dorpen Kamerik, Kanis, Zegveld en Harmelen.

WoerdenWijs

En wie zijn Wij Woerdenaren? Die vraag beantwoorden wij graag zelf. Want Wij Woerdenaren zijn én Eigen én Wijs. Woerdenaren zijn ondernemend en doen. Vaak ook op hun eigen wijze. En natuurlijk zijn Woerdenaren Wijs met Woerden. Voor grote, theatrale gebaren - noem het 'stadse fratsen' zo u wilt - , zijn wij weliswaar niet zo in, maar feest vieren kunnen wij zeker. Het feest 650 jaar stadsrechten in 2022 wordt daar het levende bewijs van!

*Woerdenaren zijn
Wijs met Woerden*

OP NAAR 2022

op
naar

2022

*Op zaterdag 12 maart 2022
trappen we het feestjaar af.
Dit is de dag waarop
we 650 jaar geleden onze
stadsrechten kregen.*

Na het openingsfeest volgt een onvergetelijk jaar. Een inclusief feestjaar voor en door Woerden. Een jaar waarin we aansluiten bij bestaande activiteiten en er ook nieuwe activiteiten georganiseerd worden. We verbinden de bestaande en nieuwe activiteiten. We nodigen bestaande organisaties uit om mee te denken over de extra impulsen voor hun activiteiten vanuit Woerden 650. Maar, we nodigen Woerdenaren ook uit nieuwe ideeën aan te dragen en mee te denken en te doen binnen de verschillende werkgroepen. Een feest voor iedereen, houdt een diversiteit aan activiteiten in gedurende het hele jaar.

Een bestaande herinnering

In het nu vieren we onze historie en kijken we naar de toekomst. Daarom wil Woerden 650 naast de activiteiten gedurende het feestjaar, ook een legacy creëren. Een blijvende herinnering aan Woerden 650 voor de toekomst. Een voorbeeld is de Jopen-fabriek in Haarlem. Eeuwenlang stond Haarlem bekend als een van de grootste bierbrouwersteden. Als een van de ideeën voor 750 jaar stadsrechten (1995) werd in 1992 Stichting Haarlems Biergenootschap opgericht en in 1994 wordt Hoppen, het jongste bier van Jopen, gebrouwen en in het feestjaar volgt het tweede recept, Koyt.

*Welke blijvende
herinnering kunnen
wij samen bedenken.*

Wees wijs denk, doe en vier mee

Woerdense inwoners worden uitgenodigd om hun ideeën kenbaar te maken en mee te denken en te doen binnen de verschillende werkgroepen. In deze werkgroepen zullen de ideeën voor 2022 verder uit worden gewerkt om in gezamenlijkheid het feestjaar te kunnen organiseren.

Het is van belang dat binnen deze werkgroepen ook betrokken partijen aansluiten. Te denken valt aan scholen, cultuurinstellingen, (sport)verenigingen, evenementorganisatoren, horeca, sociaal/maatschappelijke organisaties et cetera. Heb je ideeën voor activiteiten rond 650 jaar Woerden? Meld deze dan bij een van de werkgroepen!

Educatie

Voor het onderwijs in Nederland bestonden tot het begin van de 19e eeuw maar weinig regels. Elke stad of dorp had wel een dorpschool, maar ouders waren niet verplicht om hun kinderen naar die scholen toe te sturen. In Woerden waren rond 1880 twee openbare scholen, één voor "burgerkinderen" en een zogenaamde armenschool. Voor Rooms-Katholieke kinderen waren in 1870 een lagere meisjesschool en een lagere jongensschool opgericht.

De eerste christelijke lagere school in Woerden kwam in 1881 tot stand, aan de Torenwal. Inmiddels heeft de gemeente Woerden 25 basisscholen en 5 middelbare scholen. Daarnaast is er voor- en naschoolse educatie, kinderopvang en wordt er op allerlei gebieden door scholen en andere educatieve instanties veel georganiseerd in Woerden. Denk bijvoorbeeld ook aan de volksuniversiteit, lezingen over de historie van Woerden en de samenwerking met Woerdense ondernemers in het techniek talent.

De werkgroep Educatie zet zich in om educatie in brede zin te betrekken bij het feestjaar.

Contactpersoon voor 'Educatie':
Carolien Gerritsen

Cultuur en erfgoed

Alles wat Woerden door de eeuwen heen heeft verbonden, betekenis heeft gegeven aan het Woerdense en nog steeds zichtbaar, voelbaar en hoorbaar is. Ons erfgoed en onze Woerdense cultuur. Dat zijn wij. De rijke historie wordt door vele Woerdenaren levend gehouden. Daarnaast worden er veel verschillende activiteiten in Woerden georganiseerd. Voor 2022 nodigen we alle organisaties, verenigingen en individuen uit om hun bestaande activiteiten uit te breiden met een extra 650 jaar initiatief. Hoe hebben wij al die jaren ons erfgoed en onze cultuur gevormd? Hoe kunnen we dat voorzetten, verrijken en vieren?

Contactpersoon voor 'Cultuur & Erfgoed':
Angela Koot

Welzijn / sociaal / maatschappelijk

Woerdense inwoners en ondernemers kenmerken zich als sociaal betrokken doeners. Van professionele (zorg)organisaties tot grotere initiatieven zoals het techniekonderwijs, zorg of samen voor Woerden tot de wijkbus en het inloophuis, en ook alle mantelzorgers, de hulp van de buurman of buurvrouw en tal van mooie initiatieven: allemaal activiteiten met grote maatschappelijke impact.

2022 moet een feestjaar voor iedereen worden. Graag vergroten we in 2022 deze impact door samen iets extra's doen.

Contactpersoon voor 'Welzijn, Sociaal en Maatschappelijk':
Brigit Colaris

Sport

Sporten is niet alleen goed voor de geestelijke en/of lichamelijke gezondheid, maar sport verbreedert ook. Woerden telt veel sportverenigingen, van groot tot klein, met een zeer divers aanbod. Deze sportverenigingen bereiken een groot aantal inwoners. Voor het feestjaar van 2022 zouden we graag met alle sportverenigingen en -aanbieders kijken welke sportieve invullingen passen bij het feestjaar.

Contactpersoon voor 'Sport':
Frank van der Heijden

werk

groepen

info@woerden650.nl

Evenementen

Woerden is een bruisende stad met een variëteit aan evenementen. Woerden 650 enthousiasmeert organisaties om bestaande en nieuwe activiteiten in 2022 in het thema 'WoerdenWijs' te zetten. Daarbij ondersteunt de werkgroep organisaties op verschillende gebieden, van vergunning tot financiën. De werkgroep verbindt bestaande en nieuwe activiteiten met elkaar en zet in op samenhang en spreiding over de verschillende locaties, tijd en doelgroepen.

Contactpersoon voor 'Evenementen':
Gijs Okkerman

Sponsoring

Om alle plannen te kunnen organiseren en van 2022 een écht feestjaar te maken, is geld nodig. Om dit geld te verkrijgen is de werkgroep sponsoring opgericht. Zij dragen zorg voor de uitwerking van het sponsor- en fondsenplan om de benodigde budgetten te behalen. De werkgroep zoekt commerciële, financiële, betrokken Woerdenaren die zich willen inzetten om de stichting financieel krachtig te maken.

Contactpersoon voor 'Sponsoring':
Peter van Herk

werk

groepen

Communicatie

Hoe zorgen we er voor dat Woerden 650 bij de verschillende uitingen herkenbaar is? Wanneer doen we dit en op welke manier? De werkgroep communicatie zorgt er voor dat gedurende het hele jaar duidelijk is wanneer er wat gaat gebeuren. We bewaken de rode draad in de verschillende uitingen, schrijven teksten, zoeken de media op, plannen advertenties, zorgen dat evenementen de tools hebben om het thema in hun communicatie op te nemen en posten op de website en social media. We zorgen voor een groter bereik en dragen zo bij aan een succesvol feestjaar!

Contactpersoon voor 'Communicatie':
Bas Kleinveld

Algemeen

Naast alle genoemde werkgroepen, is er ook een werkgroep Algemeen. Deze werkgroep organiseert onder andere de opening van het feestjaar op 12 maart 2022. Om het jaar 2022 voor iedereen feestelijk te openen, zoekt de werkgroep algemeen naar creatieve Woerdenaren die ervaring hebben met het organiseren van activiteiten.

Contactpersoon voor 'Algemeen':
Will Stoof

COLOFON

"Deze gids is een co-creatie van de werkgroep communicatie Woerden 650, Studio Piraat (strategie & ontwerp) en Nieck Engelhard. Portretfoto's: Harald Lakerveld."

©2020 stichting Woerden 650
info@woerden650.nl
www.woerden650.nl

WOERDEN

650 JAAR STAD

WWW.WOERDEN650.NL

INFO@WOERDEN650.NL